

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložila studentka: Lucie Hlubučková

Název práce: **Konflikt ve Východním Timoru v kontextu realpolitiky, 1974 - 1977**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Miloš Calda

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle): Formulaci cíle se mi v práci nepodařilo dohledat. Autorka se zaměřuje na americkou zahraniční politiku vůči Indonésii, která v 70. letech 20. století využila mocenského vakua vzniklého po zhroutilí salazarovského režimu v Portugalsku a v důsledku ztráty zájmu Portugalska o udržování koloniální nadvlády a odhodlala se okupovat a přivtělit do té doby portugalskou državu Východní Timor. Autorka používá odtajněné materiály z jednání amerických vládních činitelů a agentur o tom, jak se mají USA zachovat vůči Indonésii a jejím územním nárokům na Východní Timor. Velice kriticky se v práci píše o roli Henryho Kissingera

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Škoda, že autorka nepoužila knihu Noama Chomského *Perspektivy moci*¹ (*Powers and Prospects*), v níž je jeden oddíl věnován americké politice v jižní Asii a specificky tomu, že deník *New York Times* (do něhož si Chomsky vždy s radostí rýpne) po mnoho let (po indonéské anexi) neuveřejnil o Východním Timoru ani řádku. Někde se v práci objevují nedoložená tvrzení, např. na str. 40: „prodlužování války ve Vietnamu, její ilegální rozšíření do dalších oblastí Indočíny, politické vraždy odpůrců diktatury na Kypru nebo podpora zločinného autoritativního režimu v Chile. Autorka měla uvést, v čem bylo „rozšíření války ve Vietnamu do dalších oblastí Indočíny“ ilegální a jak to bylo s vražděním odpůrců diktatury na Kypru. Když už autorka píše o historickém kontextu, měla se zmínit o tzv. Hnutí 30. září, které se v roce 1965 pokusilo o vojenský převrat a při tom zavraždilo šest indonéských generálů. Neúspěch puče otevřel Suhartovi cestu k moci. K ní se Suharto dostal v roce 1965, nikoli v roce 1966, jak uvádí autorka.²

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Jazykový projev je vcelku slušný, jen někde autorka zápasí s psaním velkých písmen, např. „Po pádu Caetanova Salazarovského režimu“ (17), „stavěn do protikladu s Wilsoniánským idealismem“ (38), „Stanley Hoffmann, Harvardský profesor“ (41), někde je v nepořádku skloňování, „bylo stráženo na míru géniovy“ (43). Autorka má občas problém s přesným uváděním jmen, např. „Ford ujistil Suhartu“ místo správného tvaru „Suharta“ (25), příjmení autora Ludwiga von Rochau je uváděno nejednotně (38), z amerického politika a sociologa Daniela Patricka Moynihana se stal „David Moynihan“ (48), z Jeanne W. Davisové se stal „Jean W. Davis“ (53). Autorka píše o zprávě, kterou poslal „americký zpravodaj Centrální bezpečnostní služby pro Japonsko, Asii a Tichomoří“ (26). Z citovaného pramene je zřejmé, že šlo o zprávu pro americkou Ústřední zpravodajskou agenturu (CIA). Pochybnosti mám i o používání v akademickém psaní politicky angažovaných serverů (zde wsws.org).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Autorka podle mého názoru kritizuje Henryho Kissingera až příliš ostře. Vyčítá americké zahraniční politice, kterou vedl, nečinnost: „Americká strana si velmi dobře uvědomovala, že Indonésie se chystá k ozbrojenému útoku. Její stanovisko zdržet se jakékoliv akce se ale nezměnilo.“ (23). Ale k indonéské anexi došlo nedlouho po vietnamské válce, v době, kdy americká veřejnost nejevila žádnou ochotu k vojenské angažovanosti své země v zahraničí. Přesvědčivé není autorčino konstatování, že „Komunismus byl... silně nadhodnocen [sic] a za obavy z jeho rozpinání se schovávaly především ekonomické zájmy.“ (44). Podle mého přesvědčení byly tyto obavy zcela reálné, což dokázal sovětský vpád do Afghánistánu koncem roku

1 Noam Chomsky, *Perspektivy moci*, Praha 1998.

2 Viz Jiří Dienstbier, *Noc začala ve tři ráno*, Praha 1967.

1979, a intervence Kuby, tehdejšího sovětského spojence, do angolské občanské války v 70. letech 20. století. Kladně hodnotím, že autorka pracovala s nedávno odtajněnými materiály. Rovněž oceňuji tu část 2. kapitoly, v níž se autorka obecněji zamýšlí nad reálpolitikou a jejími úskalími. Již méně spokojen jsem s generálními soudy a odsudky, např. „Kromě Východního Timoru tak jeho realpolitice padlo za oběť i tisíce civilistů ve Vietnamu, Kambodži, Laosu, Chile, Bangladéši nebo na Kypru.“ (43). Obdobně „Podobně banální národní zájem Ameriky vyvážily i desetitisíce mrtvých v Laosu, Kambodži nebo Chile.“ (50) Autoři diplomových prací by měli zjišťovat přesnější údaje, popřípadě konstatovat jejich nedostupnost a nikoli házet tisíci resp. desetitisíci... Závěrem konstatuji, že pokud bylo (nevyřčeným) cílem určité zamyšlení nad odtajněnými americkými dokumenty týkajícími se indonéské anexe Východního Timoru, práce tento cíl splnila.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

(1) Na str. 48 autorka přichází s tvrzením, že „v roce 2009 přišel Obama na scénu s vesměs idealistickou vizí Blízkého východu. V průběhu několika následujících let byly ale jeho představy zformovány střetem s tvrdou realitou a po osmi letech opouštěl prezidentství s iráckou, libyjskou a syrskou zkušeností, které jsou hned v několika rysech podobné Kissingerovu zahraničnímu působení.“ Mohla by autorka toto tvrzení blíže vysvětlit?

(2) V čem bylo rozšiřování vietnamské války na území Laosu a Kambodži ilegální?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): Doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení „velmi dobře“

Datum: 16. srpna 2017

Podpis: